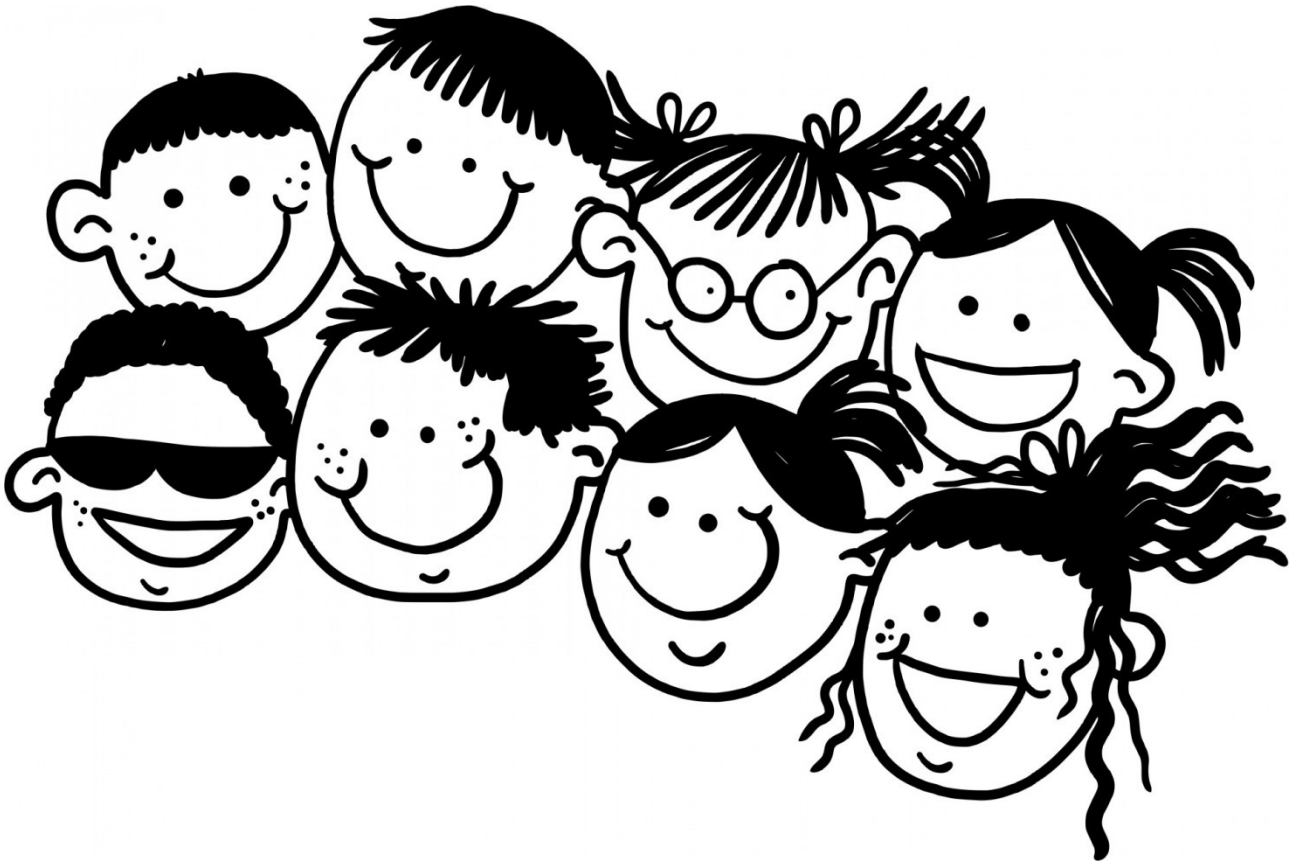

Hämeenkyrö

Hämeenkyrön Yhteiskoulun opiskeluhoitosuunnitelma
lukuvuodeksi 2023–2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT.....	3
2. YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN JA SEN TOIMINTATAVAT.....	5
2.1. KOULUKOHTAISEN OPISKELUHUOLTORYHMÄN TOIMINTATAVAT JA KÄYTÄNNÖT	5
2.2. YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLTORYHMÄN TOIMINTATAVAT JA KÄYTÄNNÖT	5
2.3. HÄMEENKYRÖN YHTEISKOULUN TOIMINTAMALLI OPPILAAN POISSAOLEMISEEN REAGOINNISSA	6
2.5. OHJAAMINEN YHTEISKOULULLA	7
2.6. NIVELVAIHE	7
2.7. YHTEISTYÖ JA KÄYTÄNTEET KOULUYMPÄRISTÖN TERVEELLISYYDEN JA TURVALLISUUDEN SEKÄ KOULUYHTEISÖN HYVINVOINNIN TARKASTUKSISSA	8
2.8. HÄMEENKYRÖN YHTEISKOULUN YLEISET JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	9
2.9. SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ.....	9
2.10. TOIMINTA ÄKILLISISSÄ KRIISEISSÄ JA UHKA- JA VAARATILANTEISSA	9
2.11. TUPAKKATUOTTEIDEN KÄYTÖN EHKÄISEMINEN	10
3. YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN	12
3.1. YHTEISTYÖ KOULUTERVEYDENHUOLLON KANSSA	12
3.2. YHTEISTYÖ MUUN OPISKELUHUOLTO- JA OPETUSHENKILÖSTÖN KANSSA.....	14
3.3. PERUSSAIRAUKSIEN JA LÄÄKITYKSIEN HOITO KOULUSSA	14
3.4. YHTEISTYÖ TEHOSTETUN JA ERITYISEN TUEN, JOUSTAVAN PERUSOPETUKSEN SEKÄ SAIRAALAOPETUKSEN YHTEYDESSÄ	14
3.5. ASIAANTUNTIJARYHMÄN KOKOAMINEN JA SUOSTUMUKSEN HANKKIMINEN SEKÄ RYHMÄN YHTENÄISET MENETTELYTAVAT	16
3.6. YHTEISTYÖ KOULUN ULKOPUOLISTEN PALVELUJEN JA YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN KANSSA	18
4. OPISKELUHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA	18
5. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN.....	19
LIITTEET	19

1. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoitoa on perusopetuslaissa tarkoitettu opiskeluhoito.

Hämeenkyrön kunnan oppilaitoksissa opiskeluhuollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat suunnittelua ja toteutusta.

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon on kirjattu opiskeluhoitoa koskeva osuus
- paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus opiskeluhoollosta, sekä
- koulukohtainen opiskeluhoitosuunnitelma

Hämeenkyrön Yhteiskoulun oppilasmäärä on n. 380.

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Tuen on oltava laadultaan ja määrältään lapsen kehitystason sekä yksilöllisten tarpeiden mukaista. Tuki on määritelty asteittain muuttuvaksi, mitä kuvataan yleisen, tehostetun (POL 16a§) ja erityisen (POL 17§) tuen kolmiportaisella mallilla.

Hämeenkyrön kunnassa työskentelee yksi terveydenhoitaja, kuraattori, koulupsykologi ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Opiskeluhuollon asiantuntijat ovat Pirkanmaan hyvinvointialue Pirhan työntekijöitä. Heidän työpanoksensa jakautuu oppilaiden ja opiskelijoiden keskuudessa seuraavalla tavalla:

- Koulukuraattori

Kuraattori on yläkoulun käytettävissä neljänä päivänä viikossa. Työ sisältää sekä yksilökohtaisen yhteisöllisen opiskeluhoillon.

Yhteydenotot suoraan kuraattoriin Wilman kautta, teksti/WhatsApp -viestillä tai soittamalla. Yhteystiedot löytyvät Wilmasta sekä koulun ja kunnan sivuilta.

- Koulupsykologi

Koulupsykologin tehtäviin kuuluu mm.

- koululla tehtävä ennaltaehkäisevä ja koulunkäyntiä yleisesti tukeva työ osana koulun opiskeluhoitotyöryhmää
- oppimisvaikeuksien selvittely psykologisin tutkimusmenetelmin ja

tarpeellisten kuntoutustoimien suunnittelu yhdessä perheen ja koulun kanssa

- tukikeskustelut lasten ja nuorten kanssa
- vanhempien tukeminen koulunkäynnin erilaisiin pulmiin liittyen

- Koulupsykologi on tavattavissa koululla kerran viikossa.

- Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitaja työskentelee koululla ma-pe. Terveystarkastaja tapaa yläkoulussa koululaisen joka vuosi. Työ sisältää määräaikaista terveystarkastuksia, yksilöllisen tarpeen mukaiset tarkastukset, perussairauksien seuranta sekä kouluyhteisön terveellisuuden ja turvallisuuden arviointia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kouluterveydenhoitaja suunnittelee ja kehittää yhteisöllistä opiskeluhoitoa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

- Nuorisotyöntekijä/-ohjaaja

Nuorisotyöntekijä/-ohjaaja toimii yhteistyössä koulukuraattorin ja kouluterveydenhoitajan kanssa.

Lisäksi nuorisotyöntekijä/-ohjaaja on mukana tarpeen vaatiessa esimerkiksi seitsemäsluokkalaisten ryhmäytymisissä, päihdekasvatuksessa tai muussa koulun toiminnassa.

- Yhteiskoulussa työskentelee 1,5 oppilaanohjaajaa. Ohjauksella pyritään edistämään koulutyön tuloksellisuutta, lisätä hyvinvointia koulussamme ja ehkäistä syrjäytymistä. Oppilaiden ohjauksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas kykenee edistämään opiskeluvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollon yleistä suunnittelua, kehittämistä, ohjausta ja arviointia varten on perustettu monialainen alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä. Koulun tasolla opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaava oppilaitoskohtainen opiskeluhoolloryhmä (Hyvinvointiryhmä) sekä yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittelemistä varten tapauskohtaisesti koottava monialainen asiantuntijaryhmä.

2. Yhteisöllisen opiskeluhuollon järjestäminen ja sen toimintatavat

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllisen opiskeluhuollon edistäminen kuuluu kaikille opiskeluyhteisössä työskenteleville osana heidän päivittäistä toimintaansa.

Opiskeluhuollossa siirretään painopistettä ongelmien ratkaisemista ennaltaehkäisyn suuntaan. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhuollon yleistä suunnittelua, kehittämistä, ohjausta ja arviointia varten on perustettu monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä.

2.1. Koulukohtaisen oppilasryhmän toimintatavat ja käytännöt

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa koulun opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmä suunnittelee OH-toimintaa ja tarvittaessa ryhmän työskentelyyn voivat osallistua myös muut opiskeluhoityöhön osallistuvat kuten opettajat. Ryhmä voi myös konsultoida opettajaa ja esimerkiksi luoda opettajille välineitä kohdata haastava oppilas, ryhmä tai luokka.

2.2. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Yhteiskoulun opiskeluhoitoryhmän puheenjohtajana toimii rehtori. Muina jäseninä koolle tarvittaessa kutsutaan

- opiskelijoiden edustajia
- erityisopettajat
- kuraattori
- koulupsykologi
- opinto-ohjaajat
- kouluterveydenhoitaja
- yläkoulun aineenopettaja

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän jäsenten tehtävät:

Yhteiskoulu

- *Rehtori* vastaa ryhmän koollekutsusta ja toimii ryhmän puheenjohtajana.
- *Erityisopettajan* työn tarkoituksena on turvata jokaiselle oppilaalle sopiva opetus, tarpeellinen tuki, kuntoutus ja apuvälineet. Pyrkimyksenä on myös tarjota mahdollisuus oppivelvollisuuden suorittamiseen omien edellytysten mukaisesti. Erityisopettaja osallistuu nivelvaiheyhteistyöhön.
- *Opinto-ohjaajan tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä* opinpolulla etenemiseen. Oppilaanohjaus muodostuu henkilökohtaisesta, pienryhmä- sekä

luokkaohjauksesta ja työelämään tutustumisesta. Opinto-ohjaaja osallistuu nivelvaiheyhteistyöhön.

- *Kouluterveydenhoitaja* vastaa oppilaan terveyden seuraamisesta ja edistämisestä yhteistyössä huoltajien kanssa. Tarvittaessa hän pyytää lääkärin konsultaatiota.
- *Kuraattorin työn* tavoitteena on oppilaiden hyvinvoinnin, myönteisen kokonaiskehityksen ja koulunkäynnin tukeminen sekä hyvinvoinnin edistäminen koulu yhteisössä sosiaalityön keinoin. Tavoitteellinen työskentely edellyttää jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta vanhempien, opettajien ja muiden lapsen/nuoren psykososiaaliseen verkostoon kuuluvien kanssa.

2.3. Hämeenkyrön Yhteiskoulun toimintamalli oppilaan poissaolemiseen reagoinnissa

Kaikki paikalla -malli

1. Oppilas on pois

- Oppilaan huoltaja ilmoittaa poissaolosta 1. päivän aikana
- Jos ilmoitusta ei tule, lv on viimeistään seuraavana päivänä yhteydessä kotiin
- Oppilas tai hänen huoltajansa selvittää läksyt Wilmasta tai opettajalta
- Oppilas huolehtii poissaolon aikana koulutehtävistä mahdollisuuksien mukaan
- Poissaolon jälkeen oppilas selvittää yhdessä opettajan kanssa aukot oppimisessa
- Tukiopetusta tarvittaessa

Lukukauden aikana 24 tuntia poissaoloja

- Luokanvalvoja ottaa yhteyttä kotiin ja ohjaa tarvittaessa terveydenhuollon palveluihin

Poissaolot jatkuvat, 42 tuntia

- Lv ottaa yhteyden kotiin ja ilmoittaa asiasta kuraattorille
- Luokanvalvoja kutsuu koolle opiskeluhoitopalaverin. Opiskeluhoitohenkilöt arvioivat tilanteen ja sovitaan toimenpiteistä. Tehdään perusteellinen kartoitus poissaolojen syistä. Sovitaan seurantapalaveri.

Poissaolot jatkuvat, 72 tuntia

- Mikäli poissaolot jatkuvat, tehdään sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus konsultaation pohjalta. Tarvittaessa tehdään myös pedagoginen arvio. Oppilaan tilannetta seurataan jatkuvasti.

2.5. Ohjaaminen Yhteiskoululla

Perusopetuksessa toteutettavan ohjauksen ja opiskeluhoitotyön keskeinen tavoite on tukea ja ohjata kaikkia oppilaita. Erityisesti oppilaita, joilla on opiskelussaan vaikeuksia tai jotka ovat vaarassa jäädä koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle. Oppilaita tuetaan myös silloin, kun he siirtyvät kouluasteelta toiselle. Siirtymiin liittyy erityisesti sosiaalisen tuen tarve ja tiedon kulun haasteet. Ohjauksen tulee jatkua yhtenäisesti koko perusopetuksen ajan siten, että kaikki opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan opintopolun aikana ja opiskelun nivelvaiheissa. Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta oppiaineiden opiskelussa sekä auttaa häntä opiskelutaitojen kehittämisessä ja pyrkiä ennaltaehkäisemään opintoihin liittyvien ongelmien syntymisessä. Lisäksi jokaisen opettajan tehtävänä on oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen.

Lukuvuoden aikana kaikille oppilaille ja huoltajille annetaan ohjausta ja tietoa perusopetuksen työtavoista, valintamahdollisuuksista ja niiden merkityksestä tulevaisuudelle. Edelleen huoltajille selvitetään, kuinka ohjaus koulussa on järjestetty sekä miten on hoidettu opiskeluun, opiskeluhoitoon ja tukipalveluihin liittyvät asiat koulukohtaisesti. Lukuvuoden mittaan järjestettävissä henkilökohtaisissa tapaamisissa, vanhempainilloissa ja muissa tapaamisissa opettajat yhdessä huoltajien kanssa käyvät läpi oppilaan opiskeluun ja valintoihin liittyviä kysymyksiä.

Oppilaan henkilökohtaisesta ohjauksesta vastaa oma oppilaanohjaaja, jonka kanssa oppilas käy henkilökohtaisia keskusteluja eriaiheista, kuten opiskelusta, tavoitteista, kyvyistä, kiinnostuksista. Ohjauksesta vastaa oppilaanohjaaja yhdessä muiden opettajien ja opiskeluhoitohenkilöstön kanssa. Vuosittain työsuunnitelmassa määritellyllä tavalla 9 - luokkalaiset tutustuvat työelämään sekä syys että kevätlukukaudella kummallakin viiden päivän ajan sekä 8 -luokalla kevätlukukaudella viiden päivän. 7-luokalla työelämään tutustuminen aloitetaan yhden päivän tutustumisella pääsääntöisesti huoltajien työpaikoilla. Lisäksi eri oppiaineiden opetussuunnitelmien sisältöihin kuuluu yrittäjyyteen, työelämän vaatimusten ja taitojen opettamiseen liittyvien asioiden käsittelyä.

2.6. Nivelvaihe

Alakoulusta yläkouluun:

Tiedonsiirtopalaverit järjestetään rehtoreiden, opettajien, oppilaanohjaaja ja erityisopettajien kesken. Erityisopettaja pyytää 6-luokkien luokanopettajilta tiedot tehostetun ja erityisen tien oppilaista helmikuussa. Rehtori osallistuu erityisopettajan kanssa erityisessä tuessa olevien oppilaiden siirtopalaveriin (pedagoginen selvitys) keväällä. Oppilaanohjaaja vieraillee alakouluilla keväisin kertomassa yläkouluun siirtymisestä yhteistyössä kuraattorin ja tukioppilaiden kanssa. Lisäksi kuudesluokkalaiset kutsutaan yläkouluun tutustumaan uuteen kouluun, uusiin luokkakavereihin ja opettajiin kahdeksi päiväksi huhti-toukokuussa.

Ensimmäinen seiskaluokkien huoltajailta järjestetään Yhteiskoululla elo-syyskuussa. Joiselle luokalle pidetään oma ryhmäytyspäivä. Luokanvalvoja pitää *Huomaa Hyvä* -tunteja läpi lukuvuoden.

Yläkoulusta toiselle asteelle:

Oppilaanohjauksen luokkatunneilla käydään luokittain läpi yleistiedot lukio- ja ammattiopinnoista sekä muista mahdollisuuksista. Lähioppilaitoksista tunneilla käy esittelijöistä. Pienille ryhmille oppilaanohjaaja järjestää oppilaiden toivomia alakohtaisia ammatti-/koulutusesittelijöitä. Jokainen yhdeksäsluokkalaiselle pyritään järjestämään mahdollisuus käydä päättöluokan aikana tutustumassa siihen jatko-opintopaikkaan, johon on päättöluokan jälkeen hakeutumassa (koulutuskokeilu). Koulutuskokeilu on oleellinen osa päättöluokalta eteenpäin tehtävää nivelvaihteyttä. Erityisessä tuessa oleville oppilaille pyritään räätälöimään jatko-opintopolku henkilökohtaisesti tarpeiden mukaan. Tavoitteena on saada kaikki oppilaat hakemaan mieluisaan jatkokoulutuspaikkaan. Yhdeksännen luokan aikana järjestetään vanhempainilta, jossa esitellään jatko-opintomahdollisuuksia. Vanhempainillassa esitellään oman kunnan jatko-opintomahdollisuuksia.

Oppilaanohjaaja seuraa oppilaiden sijoittumista yhteishakutulosten saavuttua ja ottaa yhteyttä oppilaisiin, jotka eivät ole sijoittuneet ensisijaiseen vaihtoehtoonsa ja tarjoaa ohjausta muihin vaihtoehtoihin.

Muuttunut oppivelvollisuuslaki velvoittaa opinto-ohjaajaa ilmoittamaan etsivälle nuorisotyöntekijälle tai vastaavalle oppilaista, jotka eivät ole saaneet opiskelupaikkaa. Näitä oppilaita tulee myös ohjata tukiverkkojen piiriin.

Tiedonsiirto peruskoulun päättyessä:

Peruskoulun ja toisen asteen oppilaitosten välisen tiedonsiirron tavoitteena on varmistaa oppilaalle hänen tarvitsema tuki uusia opintoja aloittaessa. Oppilaasta voidaan siirtää vain hänen opintojensa kannalta merkityksellistä ja tarpeellista tietoa. Tiedon siirtämiseksi oppilaalta ja alaikäisen kohdalla myös hänen huoltajaltaan pyydetään lupa tiedonsiirtoon

2.7. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Oppilaan terveyden edistämiseksi seurataan myös koulu yhteisön ja opiskelu ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta. Turvalliseen opiskelu ympäristöön kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja koulun henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa.

Ympäristöterveydenhuollon terveydensuojelulain (763/94) 45 §:n perusteella kouluissa tehdään tarkastukset kolmen vuoden välein. Ryhmän kutsuu koolle rehtori. Ryhmään kuuluu tavallisesti

- rehtori
- talonmies
- työsuojeluvaltuutettu
- terveydenhoitaja
- kuraattori
- oppilaiden edustaja

2.8. Hämeenkyrön Yhteiskoulun yleiset järjestyssäännöt

Koulun arkipäivässä oppilaiden turvallisuudesta huolehditaan monin tavoin. Tärkeitä ovat yhteiset säännöt ja välituntivalvonta. Turvallisuutta tuovat kaikista välittäminen, riittävä tiedonkulku, järjestyssääntöjen noudattaminen ja koulun ja kodin yhteistyö.

Yhteiskoulun järjestyssäännöt on luettavissa: <https://hameenkyro-fi.aldone.fi/palvelut/kasvatus-ja-opetus/ylakoulu/jarjestyssaannot/>

2.9. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2. mom. 4-kohta ja perusopetuslaki 29 § 3 mom. (1267/2013) ja lukiolaki 21 § (1267/2013)

Oppimisympäristöllä tarkoitetaan oppimiseen liittyvää fyysisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden ja sosiaalisten suhteiden kokonaisuutta, jossa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristön tulee tukea oppilaan kasvua ja oppimista. Sen on oltava fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja tuettava oppilaan terveyttä. Hämeenkyrön Yhteiskoulussa on voimassaolevat järjestyssäännöt sekä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (liite 1).

2.10. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Hämeenkyrön Yhteiskoululle on laadittu kriisisuunnitelma, jossa määritellään toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelma on liitteessä 2.

2.11. Tupakkatuotteiden käytön ehkäiseminen

Nikotiini on yksi maailman eniten riippuvuutta aiheuttavista aineista. Vieroitusoireita ovat muun muassa ärtyinen ja vihainen olotila, häiriintynyt keskittymiskyky, päänsärky ja nukkumisvaikeudet.

Tupakkatuotteiden käytön ehkäisevä työ on tarpeen tupakoinnista aiheutuvien huomattavien niin yksilölle kuin yhteiskunnalle koituvien haittojen vuoksi. Suurin osa tupakoijista aloittaa yläkouluiässä. Siksi koululla on erittäin tärkeä osuus tupakointia ehkäistäessä.

Tavoitteet

- ennaltaehkäistä oppilaiden tupakoinnin aloittamista
- lisätä oppilaiden tietoisuutta tupakkaan liittyvistä riskeistä ja ongelmista
- kannustaa oppilaita lopettamaan jo aloitettu tupakanpoltto

Tupakkalaki

- Tupakkatuotteen sekä suora että epäsuora mainonta on kielletty (8§).
- **Tupakkatuotetta** tai **tupakointivälinettä** ei saa elinkeinotoiminnassa myydä eikä muutoin luovuttaa henkilölle, joka on 18 vuotta nuorempi (10§).
- Tupakointi on kielletty mm. (12§)
  - oppilaitosten nuorille tarkoitetuissa sisätiloissa sekä niiden pääasiassa 18 vuotta nuoremmille tarkoitetuilla ulkoilualueilla
  - työyhteisöjen yhteisissä ja yleisissä sekä asiakkaille tarkoitetuissa sisätiloissa

Koulun järjestyssäännöt

- Koulun tiloissa, koulualueella ja sen välittömässä läheisyydessä tupakointi on kielletty.

Ennaltaehkäisyn keinot

- oppilaita informoidaan tupakoinnin vaikutuksista ja vaaroista
- asiasta annetaan tietoa eri oppiaineissa opetussuunnitelman mukaisesti. Asiasta keskustellaan, kun tupakointi nousee esille esim. luokkatilanteissa tai julkisessa keskustelussa
- tehdään yhteistyötä opiskelijoiden vanhempien kanssa. Koulun huoltajailloissa voidaan kouluasioiden lisäksi käsitellä tupakointi- ja päihdeaihetta
- kouluterveydenhuollon terveystarkastuksien yhteydessä keskustellaan myös tupakoinnista ja päihdeasioista.
- tupakointia ehkäisevässä työssä voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita

Toimenpiteet

- Jos oppilas tupakoi koulussa, koulun välittömässä läheisyydessä tai muussa koulunkäyntiin liittyvässä tilanteessa, toiminnasta tulevat seuraamukset, jotka on ilmoitettu oppilaille ja ovat nähtävissä koulujen ohjeistuksessa.

Yhteistyötahot

- Ennaltaehkäisevää työtä toteutetaan eri tahojen yhteistyönä. Niistä päätetään toiminnan yhteydessä.

Päihteiden ja huumeiden käytön ennaltaehkäisy

Kodilla on keskeisin rooli nuoren kasvattajana päihteettömäksi. Koulun osuus on myös suuri, mutta kodin kasvatustyötä tukeva. Parasta ennaltaehkäisyä nuoren huumeekokeiluille on kasvattaa nuoresta vahvan itsetunnon omaava ja optimistisesti tulevaisuuteen suhtautuva. Jos nuori pitää itseään arvokkaana, hän ei halua vahingoittaa itseään tai pilata suunnitelmiaan päihteiden tai huumeiden vuoksi.

Päihteettömän ja terveen elämän tukemiseksi tarvitaan suunnitelmallisesti tehtävää ennaltaehkäisevää työtä, jossa otetaan huomioon nuoren elämäntilanne kokonaisuutena. Koulumme päihteiden ja huumeiden käytön ennaltaehkäisy-suunnitelma on laadittu työvälineeksi, jonka avulla koulun käytäntöjä ja päihdekasvatusta pyritään toteuttamaan ja arvioimaan säännöllisesti.

Tavoitteet

- ennaltaehkäistä tai myöhentää oppilaiden päihteiden käytön aloittamista
- päihdetietoisuuden lisääminen
- auttaa nuorta arvioimaan päihteiden käytön seurauksia

Keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi

- välittämisen asenne: yksilöiden huomioiminen, poissaolojen seuranta, vastuuseen ohjaaminen
- yhteishengen tukeminen: koulun retket, teemailtapäivät
- itsetunnon tukeminen:
- myönteisen palautteen merkitys
- varhainen ongelmien tunnistaminen ja tilanteisiin puuttuminen
- käytännön toimenpiteet

3. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

Hämeenkyrön Yhteiskoulussa yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittelemistä varten kootaan tapauskohtaisesti monialainen asiantuntijaryhmä. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämisessä korostuu erityisesti luokanvalvojan rooli, sillä hän on oppilaan lähiohjaaja, joka tuntee hänet parhaiten. Hän seuraa luokan, oppilaan opintojen edistymistä ja kehittymistä. Vastuu tuen tarpeessa olevan oppilaan auttamisesta on kuitenkin kaikilla, ei pelkästään luokanvalvojalla.

Opiskeluhoolloryhmän (monialaisen asiantuntijaryhmän) jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Konsultaatiota pyytävä saa ilmaista salassa pidettäviä tietoja. Tietoja saa antaa, jotka ovat välttämättömiä virka-aputehtävän, toimeksiannon tai omaan lukuun muutoin suoritettavan tehtävän suorittamiseksi, muitakin tietoja saa antaa, jos niiden poistaminen suuren määrän tai verrattavan syyn vuoksi ei ilmeisesti tarkoituksenmukaista. Annettujen tietojen salassapidosta ja suojaamisesta on varmistuttava asianmukaisesti.

Opiskelijan/ oppilaan omat toivomukset on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten ominaisuuksiensa mukaisesti. Alaikäisellä ja vajaavaltaisella on oikeus kieltää huoltajaa tai muuta laillista edustajaa osallistumasta itseään koskevan asian käsittelyyn ja saamasta häntä koskevia tietoja painavasta syystä, jos ei selvästi vastoin hänen etuaan. Arvion edun vastaisuudesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Asian käsittely monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu oppilaan suostumukseen, ellei oppilaalla ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, suostumuksen antaa huoltaja. Oppilaan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä, ellei oppilaalla ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa suostumuksen hänen sijastaan

3.1. Yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa

Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Se on lakisääteistä ja maksutonta perusterveydenhuollon ehkäisevää palvelua, jota on saatavilla pääsääntöisesti koulupäivien aikana koululta.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluu

- oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen
- oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa sekä tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen
- kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta
- suun terveydenhuolto
- oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset

Määräaikaiset terveystarkastukset ja terveysneuvonta

Määräaikaiset terveystarkastukset ja niihin sisältyvä terveysneuvonta muodostavat kouluterveydenhuollon rungon. Terveystarkastus on joka vuosiluokalla. Terveystarkastuksessa keskitytään oppilaan voimavarojen tunnistamiseen, hyvien terveystottumusten vahvistamiseen ja positiivisen palautteen antamiseen.

Laajat terveystarkastukset

Laajat terveystarkastukset ovat osa määräaikaistarkastuksia. Yläkoulussa laaja terveystarkastus tehdään 8. luokalla. Laajassa terveystarkastuksessa arvioidaan koko perheen hyvinvointia ja huoltajilla on mahdollisuus olla mukana tarkastuksessa. Laajan terveystarkastukseen yhteydessä oppilas tapaa terveydenhoitajan lisäksi koululääkäriin. Laajaan terveystarkastukseen sisältyy myös opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Laajassa terveystarkastuksessa keskustellaan monipuolisesti oppilaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä tekijöistä sekä tehdään fyysisiä mittauksia (näkö, kuulo, kasvu, ryhti, verenpaine).

Laajoista terveystarkastuksista tehdään yhteenveto, jossa on tietoa luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvoinnista. Tätä tietoa voidaan hyödyntää koulun yhteisöllistä hyvinvointityötä suunniteltaessa.

Kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyys, turvallisuus ja hyvinvoinnin edistäminen

Kouluterveydenhuolto tarkastaa kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyys ja turvallisuuden yhteistyössä monien muiden tahojen kanssa joka kolmas vuosi. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan. Kouluterveydenhuolto on mukana laatimassa koulun oppilashuollon suunnitelmaa ja siihen sisältyviä erilaisten ongelma- ja kriisitilanteiden toimintamalleja.

3.2. Yhteistyö muun opiskeluhoito- ja opetushenkilöstön kanssa

Kouluterveydenhuolto on osa koulujen moniammatillista opiskeluhoitoa. Se tekee kiinteää yhteistyötä opettajien, koulukuraattorin ja muun opiskeluhoitohenkilöstön kanssa sekä yhteisön hyvinvoinnin edistämisen, ennaltaehkäisyä, terveystarkastusten että yksilöllisen tuen järjestämisen osa-alueilla. Tietojen siirto tapahtuu salassapitosäännöksiä noudattaen.

3.3. Perussairauksien ja lääkityksien hoito koulussa

Kouluterveydenhuoltoon ja koululääkäritoimintaan ei kuulu varsinainen sairaudenhoito, vaan ensiavun antaminen ja hoitoonohjaus koulutapaturmissa sekä äkillisissä sairastumisissa. Koululaisten sairaanhoidolliset asiat, kuten perussairauksien seurannat, hoidetaan pääosin omalääkärin vastaanotolla terveystieteiden keskuksessa tai erikoissairaanhoidossa.

Pitkäaikaissairaana oppilaan koulupäivän aikana tarvitsemasta lääkityksestä ja hoidosta vastaa pääosin oppilas itse huoltajineen. Mikäli astmaa, diabetesta, epilepsiaa, vakavaa allergiaa tms. perussairautta sairastava oppilas tarvitsee koulupäivän aikana apua lääkehoidon toteutukseen tai hoitotoimenpiteisiin, sovitaan siitä erikseen kouluterveydenhuollon, oppilaan ja huoltajan kesken.

3.4. Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaalla on oikeus saada työpäivinä opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Oppilasta autetaan koulunkäyntiin liittyvissä vaikeuksissa eri tukimuodoin. Tukimuoto määräytyy yksilöllisesti vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Keskeistä on tuen tarpeen varhainen tunnistaminen, tukitoimien aloittaminen ja yhteistyö huoltajien kanssa. Yleiseen tukeen kuuluvat tukiopeus, eriyttäminen, osa-aikainen erityisopetus, samanaikaisopetus. Tukea antaa aineenopettaja tai erityisopettaja ja tuen piirissä ovat kaikki koulun oppilaat. Tehostettua tukea annetaan silloin, kun yleinen tuki ei riitä. Oppimissuunnitelma laaditaan yhdessä huoltajien kanssa, tavoitteena tukea oppilasta yleisopetuksen oppimäärän suorittamisessa. Tehostettua tukea antaa aineenopettaja tai erityisopettaja oppilaalle laaditun oppimissuunnitelman mukaan. Erityistä tukea annetaan silloin, kun tehostetun tuen tavoitteet eivät toteudu. Oppimäärä/ oppimäärät yksilöllistetään tarpeen mukaan oppilaan omien edellytysten mukaan. Oppilaalle laaditaan HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) yhdessä huoltajien

kanssa. Erityistä tukea annetaan yleensä integroituneena yleisopetuksen luokassa tai pienryhmissä tai osa-aikaisessa erityisopetuksessa.

Oppilaan pedagogisen arvion käsittelee luokanvalvojan kokoama moniammatillinen asiantuntijaryhmä yhteistyössä oppilaan vanhempien kanssa. Tämä ryhmä päättää siirtymisestä tehostettuun tukeen. Oppilaan pedagogisen arvion käsittelee samainen ryhmä ja rehtori vanhempien kanssa, joka päättää erityisen tuen siirtoesityksestä.

Erityiseen tukeen siirtymisen päättää rehtori johtavan erityisopettajan lausunnosta.

Sairaalan lapsen ja nuoren opettaminen

Oikeus opetukseen kuuluu myös sairaalassa oleville lapsille. Peruskoululain 4 §:n mukaan sairaalan sijaintikunta on velvollinen järjestämään sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle opetusta siinä määrin kuin hänen terveytensä ja muut olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista. Pääsääntöisesti hämeenkyröläiset nuoret, joilla sairaalahoitoa vaativa sairaus, sijoittuvat tamperelaisiin sairaaloihin. Opetuksen järjestäjänä tällöin toimii siis Tampere.

Sairaalakoulu on silta lapsen arkeen. Koulu on normaalia, ikätasoon kuuluvaa toimintaa vaikeassakin elämäntilanteessa. Koulu tukee tervettä puolta lapsen elämässä. Sairaus ei ole este opiskeluun. Lapsella on oikeus oppilaana oloon ja oppimiseen sairaalassa ollessaan. Sairaalaopetuksen määrä ja opetusjärjestelyt riippuvat oppilaan terveydentilasta. Esimerkiksi tartuntavaarassa olevien lasten opetus järjestetään vuoteen vierellä yksilöopetuksena. Kun lapsi voi liikkua vuoteen / pyörätuolin avulla tai omin jaloin, oppilaat saavat ryhmäopetusta sairaalan koulutiloissa. Mielen terveyden pulmista kärsivät oppilaat saavat yksilöopetusta osastolla, jos kyseessä on esim. kriisi- tai vierihoido. Lasten- ja nuortenpsykiatrisessa avo- tai osastohoidossa olevien oppilaiden opetus toteutetaan sairaalakoulussa pienryhmä- tai luokkamuoitoisena erityisopetuksena.

Sairaalan lapsen ja nuoren opetuksessa yhteistyön tärkeys korostuu. Jos lapsella on terveyteen liittyviä ongelmia, opettaja saa tietoa lääkityksestä, apuvälineistä, terapioista, kuntoutumiskeinoista jne. keskusteluissa huoltajien ja koulun opiskeluhoitotyöryhmän kanssa. Huoltajien suostumuksella saa lisätietoa oppilasta hoitavilta henkilöiltä sekä sairaalakoulusta.

Opiskeluhoillon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Hämeenkyrön Yhteiskoulu huolehtii siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitorangaistus tai jolta opetus on evätty, jäljellä olevan työpäivän ajaksi järjestetään tarvittava opiskeluhoito. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva

henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Koulusta erottamisesta tiedotetaan myös sosiaalihuoltoa.

3.5. Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat

Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa yksilökohtaisen opiskeluhoollon toimenpiteissä ja ratkaisuihin hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Oppilaan vahvuudet, voimavarat ja osaaminen ovat tärkeitä tekijöitä oppilaan tilannetta käsiteltäessä.

Jos koulun tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi, että oppilaan opiskeluvaikeuksien, sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä kuraattoriin tai koulupsykologiin yhdessä oppilaan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle kerrotaan yhteydenotosta ja hänen kanssaan keskustellaan yhteydenottoon liittyvistä syistä. Arvostava kohtaaminen ja luottamusta rakentava vuorovaikutus oppilaan kanssa on tärkeää. Myös muu henkilö, joka ammatillisessa tehtävässään on saanut tietää oppilaan tuen tarpeesta, voi salassapitosäännösten estämättä ottaa yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin. Oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta. Lisäksi oppilas itse tai hänen huoltajansa voivat ottaa suoraan yhteyttä kouluterveydenhuoltoon, psykologiin tai kuraattoriin.

Yksilökohtainen opiskeluhoollto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuihin hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Opiskeluhoollotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Opiskeluhoollotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus. Mikäli oppilas kieltäytyy yksilökohtaisesta opiskeluhoollosta, tai asian käsittely yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa ei jostain muusta syystä ole mahdollista, tulee arvioida, tulisiko asiassa tehdä

lastensuojeluilmoitus. Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus lastensuojelutarpeen selvittämiseksi koskee kaikkia koulun toimijoita.

Asiantuntijaryhmän kokoaminen

Yksittäisen opiskelijan asioita käsittelemään kootaan tapauskohtaisesti koottavassa monialainen asiantuntijaryhmä. Sen voi muodostaa jo kaksikin asiantuntijaa. Ryhmän kutsuu kokoon henkilö, joka näkee sen tarpeelliseksi. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Rehtorin osallistumista asiantuntijaryhmään ei THL pidä suotavana. Ristiriitaa voi aiheuttaa esimerkiksi rehtorin rooli kurinpitotoimien päättäjänä.

Vapaaehtoisuus

Asiantuntijaryhmien toiminta perustuu aina oppilaan suostumukseen. Mikäli kokoukseen osallistuu koulun opetuksen tai oppilashuollon ulkopuolisia tahoja, tulee ryhmän vastuuhenkilön pyytää oppilaan suostumus kirjallisena. Suostumus tallennetaan opiskeluhuollon rekisteriin. Mikäli vastuuhenkilö on epävarma oppilaan edellytyksistä asian ymmärtämiseen, pyytää hän luvan huoltajalta

Tukihenkilö

Huoltajalla on mahdollisuus ottaa mukaansa tukihenkilö. Tällöin asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö pyytää huoltajalta kirjallisen suostumuksen ja tallentaa sen opiskeluhuollon rekisteriin.

Nauhoittaminen

Huoltajalla on lupa tallentaa asiantuntijaryhmän kokous, kunhan kaikki osallistujat ovat asiasta tietoisia.

Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Kun yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon asiaa käsitellään monialaisessa asiantuntijaryhmässä, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava tarpeelliset tiedot Wilman muistioon. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä.

3.6. Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Keskeistä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa toteutettavassa yhteistyössä on varmistaa oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Oppilaalla, huoltajilla ja jokaisella oppilasta tukevalla taholla on selkeä kuva siitä, miten ja kenen kanssa oppilaan asioita edistetään. Toimivan yhteistyön lähtökohtana on oppilaan, perheen ja toimijoiden keskinäinen arvostus. Yhteistyötä toteutetaan dialogisin keinoin. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista.

Koulun ulkopuoliset palvelut ja yhteistyökumppanit on kuvattu Hämeenkyrön kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Yksilökohtaisessa opiskeluhooltotyössä toteutettavaa yhteistyötä oppilaan, huoltajan, koulun sekä koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa ohjaavat opiskeluhooltotyön prosessikuvaukset sekä toimijoiden laatimat ohjeistukset yhteistyön käytänteisiin. Yksittäistä oppilasta koskevassa opiskeluhooltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia koulun ulkopuolisia tahoja tai oppilaan läheisiä. Tällaisia koulun ulkopuolisia tahoja voivat olla mm. erikoissairaanhoido ja lastensuojelu. Yhteiskoulussa kirjallinen suostumus pyydetään opiskeluhoollollisessa työssä olevia asiakirjoja ja lomakkeita käyttäen. Työnjako kirjallisen suostumuksen pyytämiseen sovitaan yksittäisen oppilaan asian käsittelyyn koottavan asiantuntijaryhmän kesken.

Yhteiskoulu kutsuu yhteistyökumppanit vähintään kerran vuodessa verkostotapaamiseen. Tähän tapaamiseen kutsutaan muun muassa nuorisotoimi, lastensuojelu ja poliisi.

Poliisin kanssa yhteistyö näkyy erityisesti koulupoliisitoiminnassa. Koulupoliisi tekee koulutus- ja valistustyötä kouluissa mahdollisuuksien mukaan. Koulupoliisijärjestelmän tarkoituksena on lisätä koulujen ja poliisin välistä yhteistyötä. Koulu tekee yhteistyötä poliisin kanssa tarpeen mukaisesti myös tilanteissa, joissa oppilaan turvallisuus on vaarantunut. Yhteistyötä ohjaavat koulun toimintaohjeet äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.

4. Opiskeluhoollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhoollon toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Huoltajalla on oikeus yhteistyöhön koulun kanssa opetuksessa ja yhteistyöhön koulun kanssa laadittaessa lapselle oppimissuunnitelma sekä käsiteltäessä tehostetun tuen aloittamista ja järjestämistä

pedagogisen arvion perusteella moniammatillisesti opiskeluhoitotyössä. Huoltajalla on oikeus tulla kuulluksi ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä ja jos oppilaan opiskelun järjestetään erityisin opetusjärjestelyin. Huoltajalla on oikeus tulla kuulluksi myös, jos oppilasta ollaan jättämässä vuosiluokalle oppilaan yleisen koulumenestyksen vuoksi. Lisäksi huoltajalla on oikeus tulla kuulluksi ennen kurinpitorangaistuksen antamista oppilaalle ja saada ilmoitus muista oppilaaseen kohdistetuista ojentamisista. Huoltajalla on oikeus seurata opetusta, joka on julkista.

5. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjäkohtaista opiskeluhoiton yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialaisen opiskeluhoiton ohjausryhmä. Koulun opiskeluhoiton suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä. Vastuu ryhmien toiminnasta on rehtoreilla, jotka kokoavat ryhmien toiminnasta palautetta oppilailta, opettajilta, huoltajilta sekä eri opiskeluhoiton eri toimijoilta.

Hämeenkyrön Yhteiskoulun koulukohtainen opiskeluhoitosuunnitelma on luettavissa koulun kotisivuilla.

Keskeisistä tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa.

Liitteet

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kriisisuunnitelma

Pelastussuunnitelma (erillinen liite)

Liite

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä Hämeenkyrön Yhteiskoulussa

1. Määrittely

Kiusaaminen on vihamielistä käytöstä, jolla aiheutetaan toistuvasti ja tahallaan pahaa mieltä toiselle. Kiusaaja on kiusattua vahvemmassa asemassa ja kiusatun on vaikea syytä tai toisesta puolustautua. Kiusaaja ja kiusattu voi olla luokkatoveri, koulukaveri tai aikuinen (koulun henkilökuntaan kuuluva).

Kiusaamisen muotoja:

- fyysinen: töniminen, tavaroiden vieminen, tappelu, kiinnipitäminen, sukupuoleen liittyvä kiusaaminen esim. nipistely/tökkiminen.
- henkinen: nimittely, ulkopuolelle jättäminen, pahan puhuminen, haukkuminen, verkko-/nettikiusaaminen

2. Kiusaamisen ennaltaehkäisy

Koulukiusaamista ennaltaehkäistään parhaiten kun kehitetään yhteisöllisyyttä, me-henkeä ja vastuullista käytöstä. Korostetaan, harjoitellaan ja vaaditaan hyviä käytöstapoja.

Opetuksessa pyritään käyttämään työtapoja, jotka kehittävät ja lisäävät yhteistyötä oppilaiden välillä (yhteiset tilaisuudet ja juhlat, vaihtuvat istumajärjestykset ja työparit tunneilla)

Lisäksi huolehditaan riittävästä valvonnasta koulu eri tilanteissa (oppitunnit, välitunnit, juhlat, kilpailut).

3. Kiusaamiseen puuttuminen

Kuka tahansa havaitsee kiusaamista, puuttuu siihen heti. Jos kiusaaminen on hetkellistä (ei toistuvaa), käytetään koulun normaaleja menettelytapoja mm. KiVa-toimintaohjetta soveltaen:

- vanhemmille tieto ensimmäisen haastattelun jälkeen
- tilannetta seurataan
- jos kiusaaminen toistuu, kutsutaan koolle rehtori, huoltajat, oppilasryhmä

- jos koulun ja opiskeluhuollon toimenpiteet eivät auta, otetaan yhteyttä koulupoliisiin ja tarvittaviin viranomaistahoihin

4. Milloin kiusaaminen on rikos?

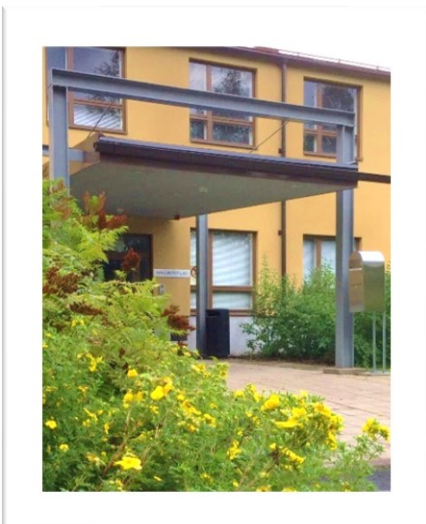
Selvittämiskeskustelut eivät aina ole riittävä toimenpide. Joissakin esimerkiksi fyysistä väkivaltaa sisältävissä tapauksissa on syytä ryhtyä rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin.

Lievä pahoinpitely: pahoinpitelyn kohteelle ei tarvitse välttämättä aiheutua ruumiinvammaa. Asianomistajarikos, josta pahoinpitelyn kohteeksi joutuvan opettajan on itse tehtävä rikosilmoitus poliisille ja vaadittava tekijälle rangaistusta. Lievä pahoinpitely on 1.1.2011 alkaen virallisen syytteen alainen rikos, jos teko on kohdistunut kahdeksaatoista vuotta nuorempaan henkilöön. Koulu voi tehdä tällöin ilmoituksen.

Pahoinpitely ja törkeä pahoinpitely ovat virallisen syytteen alaisia rikoksia, jonka poliisi tutkii aina, vaikkei uhri tätä vaatisikaan. Myös koulu voi olla ilmoituksen tekijä.

Laiton uhkaus voi olla myös kiusaamista. Se saattaa olla suullisesti, kirjeitse, tekstiviestein, sähköpostitse tai sosiaalisten medioitten kautta ilmaistua uhkailua. Uhkaus on asianomistajarikos. Perättömien tietojen levittäminen tai toista häpäisevien asioiden kertominen ovat rangaistavia tekoja, jos ne täyttävät rikoslain kunnianloukkauksen tunnusmerkit.

Koulu informoi opiskelijoita ja vanhempia lukuvuoden alkaessa koulun toimintatavoista kiusaamistapauksissa. Ryhmänohjaaja informoi opiskelijoita ja vanhemmille tiedotetaan vanhempainilloissa tai tiedotteilla.

Yhteiskoulun järjestyssäännöt

HÄMEENKYRÖN KUNTA

Hämeenkyrön Yhteiskoulu

Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Järjestyssäännöt on laadittu lainsäädännön tueksi, ja ne ovat velvoittavia.

Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana koulun alueella ja koulunkäyntiin välittömästi liittyvissä tilaisuuksissa. Koulualueelta poistuminen koulupäivän aikana ilman lupaa on kielletty.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Oppilaalla on oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä oikeus yksityiselämän suojaan.

Kaikki oppilaat ovat tasavertaisia sukupuolten sekä kielellisten, kulttuurillisten ja uskonnollisten vähemmistöjen oikeuksien suhteen.

Oppilaalla on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä ja oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on oikeus häiriöttömään työskentelyyn ja oppimiseen, opettajalla opettamiseen ja muulla henkilöstöllä töidensä tekemiseen.

Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon.

Turvallisuus, viihtyvyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

Oppilaan on käyttäydyttävä hyvien tapojen mukaisesti, otettava toiset huomioon, työ- ja opiskelurauhaa on edistettävä ja kunnioitettava.

Käytöksen ja puheen muita kohtaan on oltava reilua, asiallista ja rehellistä. Koulussa ei sallita henkistä eikä fyysistä väkivaltaa.

Muita tervehditään ja henkilökunnan antamia ohjeita noudatetaan.

Oppilastöihin ei saa kopioida tekstiä tai kuvia luvatta lähdeä ilmaisematta. Oppilaiden on noudatettava hyviä ruokailutapoja. Ruokalaan ei mennä lakki päässä, ruokaa pyritään ottamaan sen verran kuin syödään ja astiat viedään asiallisesti pois.

Oppilaiden on pukeuduttava asiallisesti. Asialliseen pukeutumiseen kuuluu tarkoituksenmukainen pukeutuminen ja ettei pukeuduta toisia loukkaavalla tavalla tai hyvän tavan vastaisesti.

Pidetään kiinni sovituista ajoista ja täsmällisyydestä. Koulutyöt tulee tehdä sovittuna aikana.

Toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota ei saa julkaista ilman tämän lupaa internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa.

Sisällä liikutaan muut huomioon ottaen.

Emme tuo kouluun energiajuomia.

Oleskelu ja liikkuminen

Koulumatkoilla käyttäytyään asiallisesti ja liikennesääntöjä noudattaen.

Kulkuvälineet pysäköidään niille merkityille paikoille.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Koulun omaisuudesta, oppimateriaaleista ja omista tavaroista huolehditaan hyvin ja kunnioitetaan toisten omaisuutta.

Roskaaminen on kielletty ja omat jäljet on siivottava.

Pidetään huolta yhteisesti, että koulu ja sen ympäristö pysyvät siisteinä. Kulkureitit pidetään vapaina esim. repuista.

Oppilaalla on velvollisuus korvata aiheuttamansa vahinko, puhdistaa tai järjestää likaamansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus.

Turvallisuus

Oppilaalla on velvollisuus ilmoittaa turvallisuuteen liittyvästä viasta tai puutteesta koulun henkilökuntaan kuuluvalla.

Lumipallojen heittäminen ja polkupyörillä sekä moottoriajoneuvoilla ajelu koulun pihalla on kielletty.

Koulullamme on kameravalvonta.

Tietokoneen, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Mobiililaitteiden asiaankuulumaton käyttö oppituntien tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen aikana on kielletty.

Päihitteet ja vaaralliset esineet

Lailla kiellettyjen, vaarallisten tai omaisuuden vahingoittamiseen tarkoitettujen esineiden tai aineiden tuominen kouluun on kielletty.

Tupakointi koulualueella on rikos. Kun oppilas jää kiinni koulualueella tupakoinnista ensimmäisen kerran, pidetään hänelle kasvatuskeskustelu, ollaan yhteydessä kotiin ja rangaistaan oppilasta jälki-istunnolla.

Jos oppilas jää tämän jälkeen kiinni samasta teosta, pidetään oppilaalle uudelleen kasvatuskeskustelu ja ollaan yhteydessä kotiin. Samoin oppilaasta tehdään sähköinen rikosilmoitus poliisin kotisivuston kautta.

Kurinpito

Opetussuunnitelmassa on tarkemmat ohjeet kurinpitokeinojen käyttämisen osalta.

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat (Perusopetuslaki 36e §).

Rehtori

tai opettaja voi ottaa häiritsevät tai vaaralliset esineet tai aineet tarvittaessa haltuunsa (Perusopetuslaki 36d, 36f ja 36g §).

Koulun rehtorin ja opettajan velvollisuus on ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

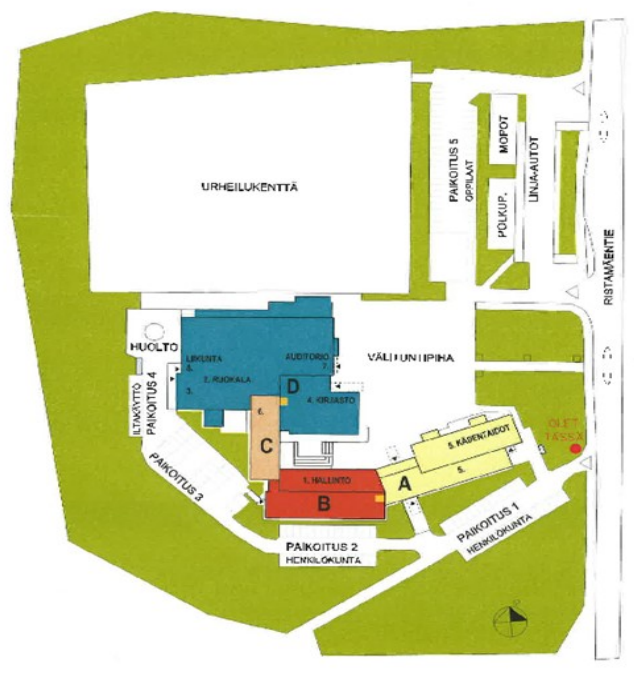
Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt käydään luokissa läpi joka syksy ja tarvittaessa.

Järjestyssäännöt ovat aina sähköisesti kaikkien saatavilla ja ilmoitustaululla. Asiasta tiedotetaan huoltajia syksyisin.

Järjestyssäännöt tarkistetaan vähintään joka kolmas vuosi.

Liite

Kriisisuunnitelma

F.E. Sillanpään lukion ja
Hämeenkyrön Yhteiskoulun
Turvallisuussuunnitelma

Ohjeita kriisitilanteisiin ja niiden jälkihoitoon

Päivitetty 21.4.2023

TÄRKEITÄ PUHELINNUMEROITA

Yleinen hätänumero (poliisi)	112
Taksi	03 - 371 4777
<u>KOULU</u>	
Rehtori Merja Heinäaho	050 367 4026
Kanslia Pasi Luhtanen	050 390 4251
Kanslia Terhi Kiiskilä	050 390 4254
Terveydenhoitaja Linda Zahartsenko	050 390 4233
Koulupsykologi	050 439 4930
Koulukuraattori Mikko Nisukangas	050 373 3164
<u>TERVEYSKESKUS</u>	
Ambulanssi	112
Työterveyshoitaja Leena Yli-Nikkilä	050 390 4235
Hämeenkyrön terveyskeskus (klo 16.00 asti)	03 - 565 23536
TAYS, ensiapu Acuta	03 311 611
<u>MUUT</u>	
Mielenterveystoimisto	03 - 311 615
Hämeenkyrön seurakunta	03 - 3124 8300
Punainen risti / Tampere	(03) 3141 6900

Toiminta uhkatilanteissa

JOKU ON TODENNUT
UHKATILANTEEN KOULUSSA. HÄN ON
NÄHNYT TAI SAANUT JONKUN
VIHJEEN ASIASTA.

UHKATILANTEEN TIEDOSTANUT
HENKILÖ ILMOITTAU UHASTA
REHTORILLE (VARAREHTORILLE
REHTORIN POISSAOLLESSA).

REHTORI TEKEE UHKA-ARVION
JA PÄÄTTÄÄ JATKOTOIMISTA

SUURI UHKA

KEVYT UHKA

HÄLYTYS
ALUEHÄLYTYSKESKUKSEEN

REHTORI KÄY
TARKASTAMASSA TILANTEEN
VAKAVUUDEN JA TEKEE
TARVITTAVAT TOIMET

REHTORI TIEDOTTAA
UHASTA KOULULLA
KESKUSRADION JA / TAI
PUHELIMIEN KAUTTA JA
ANTAA TARVITTAVAT
OHJEET KOULULLA.
TARVITTAESSA TIEDOTE JA
OHJE TULEE
TEKSTIVIESTINÄ

UHKA EDELLYTTÄÄ
LUOKASSA PYSYMISTÄ

TOIMINTAOHJEET
EVAKUOINTIA
EDELLYTTÄVÄN
ONNETTOMUUDEN
SATTUESSA OVAT OHESSA

SULJE JA LUKITSE LUOKAN OVI.
OPPILAISTA VASTAA SE
OPETTAJA, JOLLA OPPILAAT
OVAT KRIISIN SATTUESSA.

Toimintaohjeet tulipalon tai muun evakuointia edellyttävän onnettomuuden sattuessa

- Tulipalon tai vastaavan sattuessa koulun automaattisesta palohälytysjärjestelmästä tulee kuulutus, jossa kaikkia pyydetään siirtymään koulurakennuksesta pois. Siirtyminen tapahtuu lähimmän poistumistienuolen ohjaamana lähimmästä ulko-ovesta. Ruuhkan välttämiseksi B-siiven alin

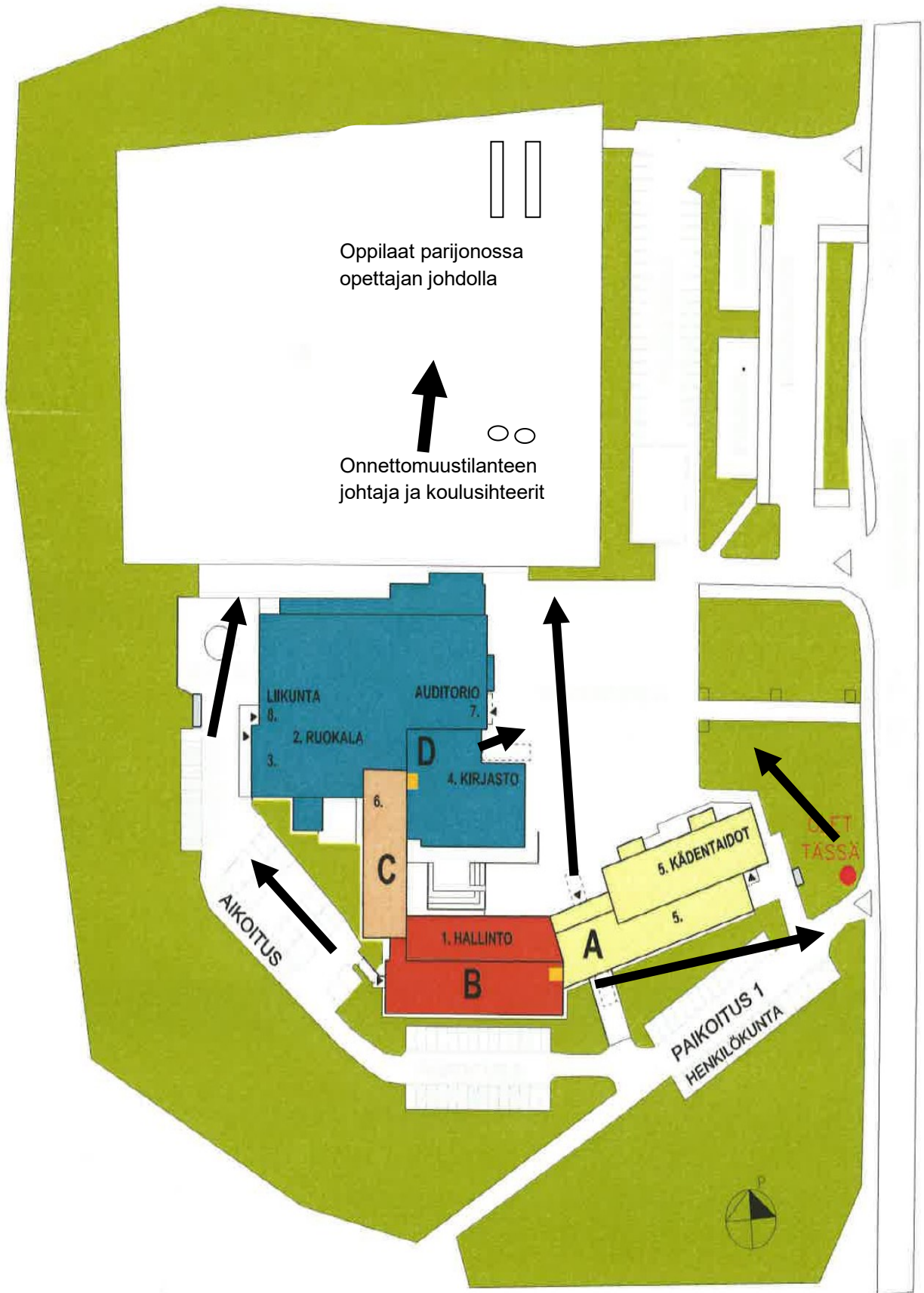
(erityissopetus) ja ylin (äidinkieli- ja kirjallisuus) kerros tyhjennetään takapihan oven kautta (rivitalo-pääty).

- Mikäli automaattinen kuulutusjärjestelmä ei toimi poistumista ja ilmoittamista vaativan onnettomuuden sattuessa sen havaitsija kuuluttaa ilmoituksen koko koululle. Kuulutuksen jälkeen havaitsija ilmoittaa kanslistille yksityiskohtaisesti, mitä on tapahtunut. (Kuulutus: Huomio, huomio. Tämä kuulutus on kohdistettu kaikille. Onnettomuuden vuoksi kaikki koulun rakennukset on tyhjennettävä. Siirrykää rauhallisesti, mutta ripeästi, opettajan ohjeiden mukaan koulun pesäpallokentälle. Siirtymisreitti löytyy luokkien ilmoitustaululta tai seinältä läheltä ovea.)
- Mikäli automaattinen palohälytys ei ole toiminut, kanslisti tekee ilmoituksen hätänumeroon.
- Toimintaa koululla johtaa rehtori. Mikäli rehtori ei ole paikalla, tilannetta johtaa vararehtori. Jos hänkään ei ole paikalla, johtajana toimii Erkki Mäenpää. Tilannetta johtava henkilö ilmoittautuu koulusihteereille tai heidän sijaiselleen.
- Luokkatilannetta johtaa aina opettaja. Ruokalassa tilannetta johtaa valvovat opettajat ja ruokalan esimies.
- Hälytyksen sattuessa opettaja johtaa luokkansa jonossa ulos pesäpallokentälle ohjeiden mukaista poistumistietä käyttäen. Kengät ja takki puetaan päälle.
- Vapaana olevat opettajat ja henkilökunta ohjaavat oppilaiden siirtymistä pesäpallokentälle. Muihin kuin ykköskerrokseen ei ole syytä mennä!
- Luokat asettuvat opettajansa johdolla koulusta katsottuna pesäpallokentän oikeasta peräkulmasta lähtien parijonoon. Mikäli hälytys sattuu välituntiaikaan, kerää edellisen tunnin opettaja ryhmän luokseen.
- Kun oppilaat ovat asettuneet parijonoon, kaikki opettajat tekevät ilmoituksen onnettomuustilanteen johtajalle siitä, että ovatko kaikki hänen luokkansa

oppilaat paikalla. Tilanteen johtaja ja kanslistit päivystävät pesäpallokentän koulun puoleisessa päädyssä.

- Onnettomuustilanteen johtaja ilmoittaa palopäällikölle tilanteen.

Toimintaohje uhkaavassa väkivaltilanteessa toimimiselle.

- Pidä uhkaavasti käyttäytyvää puhuteltaessa riittävä etäisyys
- Ole sivuttain uhkaajaan nähden seisoessasi
- Pidä kädet koko ajan näkyvillä ja rauhallisina
- Pidä huoli, että myös takanasi on tilaa
- Tarkkaile uhkaajan yleistä olemusta: käsiä, ilmeitä, silmiä, kasvojen väriä jne.
- Myötäile puheessa
- Puhu selkeästi ja lyhyesti
- Pyri saamaan henkilö istumaan
- Älä käännä selkääsi
- Älä tee äkkinäisiä liikkeitä
- Älä yritä kiinniotta, vaikka siihen tarjoutuisi mahdollisuus
- Pyri pois tilanteesta
- Hälytä apua lähimmästä kohteesta, josta aikuisia löytyy
- Älä suojele omaisuutta kuten lääkkeitä, tavarat, raha jne. oman tai muiden terveyden tai hengen kustannuksella

TOIMINTA POMMIUHKATILANTEESSA

Jos pommiksi epäilty esine löydetään tai saadaan pommiuhkaus puhelimitse tai muutoin

toimi seuraavasti:

- ◆ **SUHTAUDU** jokaiseen pommiuhkaan vakavasti!
  - Kaikkiin pommiuhkauksiin suhtaudutaan vakavasti ja ne tutkitaan huolellisesti.
  - Usein kysymyksessä on häiriintyneen henkilön uhkaus tai aiheeton ilmoitus.
- ◆ Jos pommiuhkaus saadaan puhelimitse, niin yritä pitkittää puhelua ja saada mahdollisimman tarkat tiedot uhkauksen syistä ja kohteesta, itse pommista, sen sijainnista ym.

- Lisäksi huomioi soittajan mielentila, puheen tuntomerkit
  - Ympäristöäänneet ja muut mahdolliset asiat
- ◆ ILMOITA pommiuhkauksesta heti esimiehelle.
- Esimies ilmoittaa välittömästi poliisille.
- ◆ Koulu suljetaan toistaiseksi
- ◆ Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta, myös ylä- ja alapuolelta. Katso evakuointiohje!
- ◆ Suojeluorganisaatiosta järjestetään tilapäinen vartiointi alueen ulkopuolelle.
- Samalla tarkkaillaan, onko havaittavissa epäilyttäviä esineitä.
- ◆ POLIISIN tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan.
- ◆ Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun
- EI MISSÄÄN TAPAUKSESSA SAA KOSKEA!**
- Pommin tutkiminen ja käsittely jätetään asiantuntijoille.
- ◆ VARAUTUMINEN pommiuhkauksen varalta edellyttää, että, henkilökunta on tietoinen, miten tilanteessa toimitaan.
- Suojelujohtajan tehtäviin kuuluu ohjeiden jako henkilökunnalle tarpeelliseksi katsomallaan tavalla.
  - Huomioi ohjeet yrityksen/laitoksen puhelinvaihteen hoitajalle.

Toimintaohjeet uhkatilanteessa ylioppilaskirjoitusten aikana

Jos ylioppilaskirjoituksen aikana tapahtuu hälytys (syynä pommiuhkaus, tulipalo tai muu syy), jonka vuoksi kirjoitus joudutaan keskeyttämään toimi juhlasalissa seuraavasti:

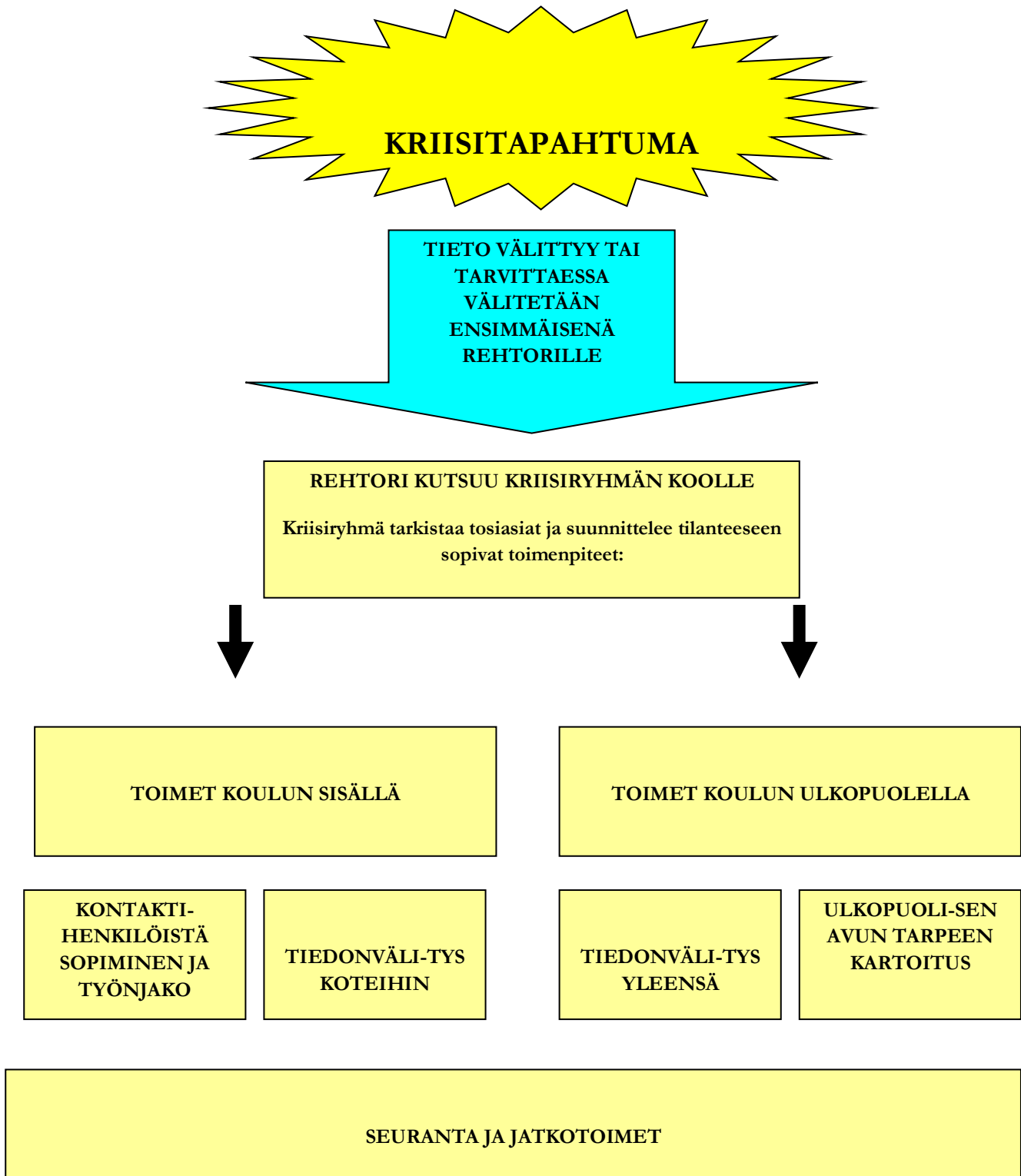
- Jos uhkatilanne on sellainen, joka ei välittömästi uhkaa kenenkään henkeä ja terveyttä selvittää tilannetta johtava henkilö toimintaohjeet hätäkeskuksesta.

Vakava tilanne

- Koska keskusradio ei toimi kirjoitusten aikana juhlasalissa, lähettää rehtori tai muu toimintaa koululla johtava henkilö saliin henkilön, joka toimittaa siellä hälytyksen.
- Ensisijaisesti huolehditaan kokelaiden turvallisuudesta ja poistutaan rakennuksesta.
- Ennen poistumista kielletään painokkaasti kokelaita keskustelemasta keskenään, koska koetta jatketaan mahdollisuuksien mukaisesti. Mukaan otetaan kirjoituksiin mukana tuodut eväät ja välineet (kirjoituspaperit ja tehtävävihot jätetään saliin).
- Koulusihteeri järjestää opettajia valvontatehtäviin pesäpallokentälle siten, että jokaista kymmentä kirjoittajaa kohti on vähintään yksi valvoja. Kokelaat asettuvat opettajansa johdolla koulusta katsottuna pesäpallokentän vasemmasta peräkulmasta lähtien noin 10 kokelaan pituiseen jonoon. Kokelaiden etäisyys toisiin kokelaisiin tulee olla noin metrin. Jokaisen jonon edessä seisoo valvova opettaja joka valvoo, että hiljaisuus säilyy.
- Valvojien saamiseksi lukion normaali opetus lopetetaan ja opiskelijat lähetetään koteihinsa tilannetta johtavan henkilön määräyksestä.
- Lukion rehtori tai muu tilannetta johtava henkilö selvittää pelastusviranomaisten kanssa mahdollisuudet jatkaa koetta juhlasalissa. Jos se ei ole mahdollista, lukion rehtori tai muu tilannetta johtava henkilö selvittää Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa mahdollisuudet jatkaa koetta toisessa rakennuksessa. Jos kokelaita on 30 tai vähemmän, heidät siirretään linja-autoilla valvottuna kunnantalon valtuustosaliin, jossa koetta jatketaan. Jos kokelaita on enemmän kuin 30, osa heistä sijoitetaan

Kirkonkylän koulun juhlasaliin jatkamaan koetta.

TOIMINTA KRIISITILANTEESSA

KOULUN KRIISIRYHMÄÄN KUULUVAT

- **REHTORI**
  - varalla vararehtori
- **TERVEYDENHOITAJA**
- **OPO**
  - lukiosta tai yhteiskoulusta
- Vakituinen opettajajäsen
  - varajäsen
- Vaihtuva opettajajäsen
  - asiantuntijajäsen

050-367 4026

050-390 4242

050-390 4233

PO 050-390 4244

TAPAHTUMIA, JONKA VUOKSI KRIISIRYHMÄ KUTSUTAAN KOOLLE JA ESIMERKKITOIMINTAMALLI

VAKAVA ONNETTOMUUS TAI VÄKIVALTATILANNE KOULUSSA

1. PUUTU / RAJOITA
2. TARVITTAESSA HÄLYTÄ
3. ILMOITA
4. OPASTA
  - tehdään tarvittavat hälytykset avun saamiseksi
  - kutsutaan koolle kriisiryhmä
  - ilmoitetaan kotiin
  - huolehditaan onnettomuuden silminnäkijöiden tuen tarpeesta
  - huolehditaan mahdollisista luokakeskusteluista sekä yksilöllisestä tuesta tarpeen mukaan
  - yhteys jälkipuintiryhmään tarvittaessa

OPPILAAN KUOLEMA

- Oppilaille tiedottaminen
- Koko koulun muistotilaisuus
- Asian käsittely luokittain
- Tunnistetaan oppilaan kavereiden tarve laajempaan keskusteluun
- Ulkoiset seikat: lipun nosto, valokuva, kynttilät
- Mikäli tapahtuu loma-aikana, on syytä pitää muistotilaisuus jälkeenpäin
- Selvitetään, voivatko luokkatoverit osallistua hautajaisiin
- Tarvittaessa yhteys jälkipuintiryhmään

KOULUN HENKILÖKUNTAAN KUULUVAN KUOLEMA

- Tiedottaminen ja ulkoiset seikat kuten edellä
- Opettajat voivat itsekin olla surun murtamia ja tämä huomioidaan kun sovitaan mitä itse kukin jaksaa tehdä tilanteessa.
- Tarvittaessa ulkopuolista apua, mm. jälkipuintiryhmä.
- Muistotilaisuudet, muistokirjoitukset

AHDISTAVAT UUTISET

- käydään tarvittaessa luokissa keskustelua asiasta
- annetaan oppilaille mahdollisuus ilmaista tunteitaan, kertoa peloistaan tai suruistaan sekä annetaan ikäkauteen sopivaa tietoa muun muassa vastaavanlaisen tapahtuman todennäköisyydestä lapsen omassa elinpiirissä
- seurataan mahdollista erityisen tuen tarvetta

ITSEMURHA TAI SEN UHKA

- Itsemurhan jälkeen samat toimenpiteet kuin kohdassa oppilaan kuolema
- sovitaan kodin kanssa miten asiaa käsitellään koulussa
- oppilaiden ja opettajien syyllisyydentunteet on käsiteltävä
- tarkistetaan muiden mahdollisesti itsemurhavaarassa olevien oppilaiden tilanne ja järjestetään tarvittaessa yksilöllistä tukea
- yhteys jälkipuintiryhmään tarvittaessa

VAKAVA ONNETTOMUUS MUUALLA KUIN KOULUSSA

1. Onnettomuus tapahtuu lähellä (tapahtuu lähellä koulua tai sen vaikutukset koskettavat läheisesti oppilaita ja/tai opettajia)
  - selvitettävä, mitä on tapahtunut
  - järjestetään tarpeelliset jatkotoimet, kuten keskustelut luokissa tai yksilölliset tukitoimet niitä tarvitseville
2. Onnettomuus tapahtuu kaukana (maantieteellisesti kaukana tai vaikutukset eivät kosketa koulun väkeä)
  - arvioidaan, tarvitaanko esimerkiksi luokkakeskusteluja, jos kyseessä on tavallista järkyttävämpi tapahtuma
  - ei yleensä edellytä kiireellisiä toimenpiteitä, vaan mahdollisia toimenpiteitä voi harkita rauhassa

Toimenpiteet ensiavun antamisen jälkeen:

1. Lisätuen järjestäminen tarvittaessa niille, joita asia kosketti eniten

- sururyhmiin, yksilöllisiin tukikäynteihin ym. ohjaaminen
- työnohjaus vaikeisiin ja emotionaalisesti kuormittaneisiin työtehtäviin joutuneille

2. Arviointi

- kun akuutti kriisitilanne on hoidettu, kriisiryhmä kokoontuu arvioimaan sitä, miten tilanteesta selvittiin ja mitä opittiin vastaisen varalle
- esiin mahdolliset kehittämiskohteet, koulutustarpeet, työnohjauksen tarpeet ja niin edelleen